

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 236

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, OCTOBER 6TH, 1936

LETO XXXIX. — VOL. XXXIX.

Privatne industrije v Zedinjenih državah so tekom zadnjih dveh let zaposlile 7 milijonov delavcev. Vlada dala delo trem milijonom

Washington, 5. oktobra. Trgovska zbornica Zedinjenih držav naznanja, da so privatne industrije v Zedinjenih državah zaposlile tekom zadnjih dveh let nič manj kot sedem milijonov brezposelnih delavcev.

Nadalje se naznanja, da je pri raznih vladnih projektih zaposlenih danes nekaj nad tri milijone ljudi, in kdorkoli govori, da prevladuje danes nadnormalna brezposelnost v Zedinjenih državah, ne pozna položaja.

Predsednik Roosevelt je pred kratkim izjavil, da so privatne industrije sprejele na delo nekako 6.000.000. Tej izjavi odgovarja sedaj Trgovska zbornica, ki trdi, da je sedem milijonov brezposelnih dobilo delo.

Privatne industrije so zlasti napredovale v letu 1936. Skoro stotoseč brezposelnih je sleherni mesec sprejetih na delo. To je posledica neprestanega poziva

nja od strani predsednika Roosevelta, da privatne industrije začnejo z delom.

V prihodnjih mesecih se pričakuje še boljše napredka, zlasti odkar je Amerika sklenila z Evropo, da uredi denarno vprašanje in stabilizira šterling, frank in dolar. To bo močno pospešilo mednarodno trgovino.

Nadalje se naznanja, da bo zvezni proračun za leto 1937 skoro gotovo stabiliziran in urejen. Ako se stroški znižajo za \$500.000.000 na leto, tedaj se bodo izenačili z dohodki. O tem bo imel Roosevelt zadnje besede.

Računa se, da je danes v Zedinjenih državah še nekako 4.000.000 brezposelnih. Od teh jih je do 2.000.000, ki so deloma ali popolnoma nezmožni za delo, ostali pa bi morali biti zaposleni. Reče se lahko, da se je depresija skoro popolnoma umaknila.

Trgovska zbornica Zedinjenih držav protestira glede vladne pomoči ameriškim za drugim

Washington, 5. oktobra. Poseben osek Trgovske zbornice Zedinjenih držav je včeraj protestiral, ker ameriška vlada protetiža razne zadržane trgovine s tem, da jih ne obdavi tako kot so obdavnene druge trgovine.

Trgovska zbornica zahteva, da se vlada postopa z vsemi trgovinami in podjetji enako. Iz tega protesta Trgovske zbornice zna nastati pravcati trgovska vojna.

Posebni osek Trgovske zbornice poroča, da so se razne zadržane trgovine zadnja leta v Ameriki jako razmnožile in da imajo velik vpliv na razvoj privatnih trgovin. Zadržane trgo-

vine, da baje ovirajo porast privatne trgovine.

Predsednik Roosevelt sam je dobro preštudiral zadržanost, ki je najbolj razširjena na Norveškem in na Švedskem. Imenoval je posebno komisijo, kateri je dal nalog, da študira položaj in poroča predsedniku.

V glavnem mestu se trdi, da če bo Roosevelt ponovno izvoljen, da bo podpiral ko-operativna podjetja. Že sedaj imajo ko-operative razne ugodnosti pri vladi, proti čemur protestira Trgovska zbornica, ki trdi, da mora vsak business imeti enake ugodnosti pri vladi.

V Ameriki je mnogo tujezemskega kapitala

New York, 5. oktobra. Kot poroča trgovinski oddelek ameriške vlade so tujezemci investirali tekom prvih šestih mesecev letošnjega leta nad pol milijarde dolarjev v ameriških podjetjih. Politične in finančne težave in nepravilne v Evropi so vzrok, da tujezemci investirajo v Ameriki. Ob istem času se pa poroča, da so dobili Amerikanci od svojega investiranega denarja v tujemstvu \$280.000.000 na obrestih in dividendah. Tudi Amerikanci imajo založene ogromne svote denarja v tujemstvu.

Smrtna kosa

Pri poročju je umrla Mrs. Marta Jajčinovič, rojena Juratovac. Stara je bila šele 32 let. Tu je bivala 16 let. Poleg zalubljenega soproga Nicka zapuščala sina Nicka in hčeri Helen in Martha ter dve sestri, v stari domovini pa mater, brata in sestro. Pogreb ranjke se vrši v četrtek zjutraj iz hiše žalosti na 3976 E. 93rd St. v cerkev sv. Nikolaja na 36. cesti pod vodstvom Louis L. Ferfolia. Bodi ranjki mirna ameriška zemlja!

Boljšje plače

Zveza clevelandskih pekov je zvišala svojim uslužbencem tedensko plačo za dva dolarja na teden. Vsi oni, ki so dobili zvišanje, so v pekarski uniji.

Nad 400.000 oseb bo volilo v Clevelandu

Včeraj je bil ves dan silen naval na volivne kočje, ko se je državljanom nudila zadnja prilika, da se registrirajo za novemberse volitve. Računa se, da se je včeraj najmanj 100.000 ljudi registriralo, kar je rekord. Sedaj je registriranih nad 500.000 državljanov, česar še ne pomeni zgodovina Clevelanda. Mnogi pa trdijo, da niso imeli prilike, da bi se registrirali. Volivni odbor je dobil zahtevo, da odredi še en dan za registracijo, toda tako zahtevo mora odobriti državni tajnik. Ni pričakovati, da bi se kaj enakega zgodilo. Na vsak način pa se ljudje letos izredno zanimajo za predsedniške volitve.

Angleško časopisje

Vse angleško časopisje v Clevelandu in po bližnjih mestih je prineslo lepe članke o Rt. Rev. B. J. Ponikvarju, župniku največje slovenske župnije v Ameriki ob priliki njegovega povišanja hišnim prelatom papeža Pija XI.

Pokojni Frank Lunka

O pokojnem Frank Lunkatu, ki je umrl v Minnesoti, se še poroča, da zapuščata tudi brata Andreja v Minnesoti, v Clevelandu sestro Mary Bizjak, v stari domovini pa tri sestre, mater in brata Janeza.

Mi smo kulturni!

New York, 5. oktobra. Rev. Charles Potter, predsednik Kulturne lige v Zedinjenih državah, se je včeraj izjavil, da je mesto Cleveland trikrat bolj kulturno kot n. pr. New York. Cincinnati je dvakrat boljše mesto glede kulture kot New York, do čim ima mesto Philadelphia skoro enako kulturo kot New York. Rev. Potter prihaja do svoje trditve na podlagi dejstva, koliko knjig čitajo ljudje v tem ali onem mestu. Cirkulacija knjig v javnih knjižnicah je merilo za kulturo. Nam to silno uga-ja, namreč ta trditve, da je Cleveland trikrat bolj kulturno kot je New York. In če Jonteza ni bi imeli v Clevelandu, bi bili mogoče še štirikrat bolj kulturni. O čičaški kulturi pa, kjer imajo Moleka, pa sploh govora ni!

Skoro 500 jeklarskih delavcev je bilo odslovljenih radi unije

Pittsburgh, Pa., 5. oktobra. Philip Murray, načelnik posebnega odseka, ki organizira jeklarske delavce v unijo, je včeraj obdolžil jeklarske kompanije, da so tekom zadnjih šest tednov odslovile 485 delavcev.

Jeclarski delavci so bili odslovljeni zlasti v Pittsburgh okraju. Vsem odslovljenim se očita, da so se udeleževali unijskih sej. Murray je imel včeraj velik nagovor pred 3.000 deklavci in je tekem govora dejal: "To je samo en del ustrahovanja od strani jeklarskih magnatov, ki nikakor ne želijo, da se delavci organizirajo. Toda spoznali bodo, da je delavska sila močnejša kot pa oblast jeklarskih magnatov."

Murray je tudi povedal, da gradi Jones & McLaughlin ogromno novo jeklarno z najbolj modernimi stroji, ki bodo lahko proizvajali letno 600.000 ton jekla in bo jeklarna potrebovala samo 142 mož za te stroje, dočim mora danes isto delo vršiti nič manj kot 4.200 mož.

"To je eden izmed problemov," je dejal Murray, "katere mora rešiti predsednik Roosevelt glede brezposelnosti."

Na obisku iz Girarda

V soboto sta nas obiskala Mr. in Mrs. John Zore iz Girarda. Obiskala sta zvečer tudi jezersko razstavo. Oba prijazno vabita Clevelandčane na igro, ki jo priredi v soboto 10. oktobra društvo sv. Patrika št. 250 KSKJ v Slovenskem domu v Girardu. Vloge so razdeljene med samo tukaj rojeno slovensko mladino. Imeli boste dosti zabave pri igri "Čarlijeva ženitev." Mrs. Zore, ki ob režirala igro, je zbrala vsakojaka narečja skupaj, da bo več zabave.

Skupna seja

Zenski klub in direktorij Slov. doma na Holmes Ave. imajo skupno sejo v sredo zvečer ob 7:30. Naj bodo vsi navzoči.

Podružnica št. 14 SZZ

Članice podružnice št. 14 SZZ so prošene, da se gotovo udeležijo v torek večer mesečne seje, zlasti one, ki so zaostale z mesečino. — Tajnica.

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev

Slabo vreme je precej pokvarilo Peruškovo razstavo v Slov. Narodnem domu v La Salle, Ill. Razstavljenih je bilo 73 slik in izmed teh jih je bilo prodanih samo 7. Dve največji je vzel Slovenski Narodni Dom.

Louis Jerach, Rock Springs, Wyo., se je ponesrečil pri delu. Zgubil je desno oko. Istotam se je tudi zelo poškodoval rojak Anton Česnovar, ki se nahaja v bolnišnici.

V Pueblo, Colo. je umrla Karolina Fabjančič, stara 42 let in rojena v Strugah pri Dobrem polju. Zapuščala moža, dva sinova, tri hčere, brata in sestro. — V Leadville, Colo., je pa preminul rojak Anton Miklič, star 47 let. Zapuščala očeta in hčer.

Iz Carlinville, Illinois, poroča slovenska farmarska žena Mrs. Johana Novak, sledeče: Letos je silno težavno leto za farmarje v Illinoisu. Suša je dobesedno pokončala vse pašnike, da so morali prodati skoro vso živino in to skoraj zastoj. Izčrpali so vse vodnjake. Dež, ki je zadnje tedne precej dobro namakal druge kraje, se je tamojšne okolice izognil in o kaki jesenski paši in krmi ali o drugih pridelkih ni govora.

Katoliški duhovni v boju proti komunizmu

Cleveland, V mnogih katoliških cerkvah v Clevelandu so katoliški duhovni preteklo nedeljo povdarjali nevarnost komunizma. Poglavitni govor je imel pomožni clevelandski škof Rt. Rev. McFadden, ki je govoril v cerkvi sv. Frančiška na Superi Ave. in 71. cesti. Pozival je katolicane na čuječnost in edinstvo v nasprotovanju proti komunizmu. V Providence Heights, pri Lurdski Materi Božji, je govoril Rev. Fitzpatrick urednik katoliškega tednika Universe Bulletin. Razlagal je dogodke v španski civilni vojni in je dejal med drugim: "Kaj bi mi naredili, če bi kdo ustrelil našega škofa, ko se podaja zjutraj k službi božji? Kaj bi naredili, ako bi vdrlji komunisti v naše semenišče, pregnali 200 semenišnikov iz poslopja in enega za drugim postrelili? Taki dogodki so na dnevnem redu v Španiji. Ali smo gotovi, da se kaj enakega ne more pripetiti v Clevelandu, v Ameriki?" je rekel Rev. Fitzpatrick.

Državljanška šola

Še je čas, da se vpišete v državljansko šolo, ki se vrši vsak četrtek v javni knjižnici na 55. cesti in St. Clair Ave. Pričetek je vselej ob 7. uri zvečer. Zadnji četrtek se je vpisalo 79 mož in žen v to šolo. Ako bo število narastlo na 100, se bo pouk vršil dvakrat na teden. Vpišete se gotovo ta četrtek, kajti pozneje boste zamudili že dosti pouka. V šoli ne dobite samo vse potrebne pouk o državljanstvu, pač pa tudi se naredi za vas vse, kar je potrebno, da premagate vse vaše ovire, ki vas težijo.

Za Kulturni vrt

Nadaljni rojaki so prispevali za Kulturni vrt. Špeh brati, 1100 E. 63rd St. \$5.00. Frank Skuly, 6313 St. Clair Ave. \$3.00. Jakob Bonča, 6105 St. Clair Ave. \$2.00. Vsem darovalcem prav iskrena hvala! — Tajnik.

Predsednikovi govori

Predsednik Roosevelt bo zapustil prihodnji petek Washington in se bo podal proti zapadu, kjer bo imel več političnih govorov. Dva večja govora bo imel v Denverju, Colorado, in v Omaha, Nebraska. Jako važne govore bo imel predsednik tudi v Detroitu in Chicagu. Predsednik bo govoril tudi v Springfieldu in Worcester, Mass. Zaključni govor bo imel 31. oktobra v Madison Square Garden v New Yorku. Če se bo predsednik oglašil tudi v Clevelandu je še dvomljivo.

100.000 komunistov se je udeležilo cesnih bojev v Parizu

Paris, 5. oktobra. Komunisti v Parizu so imeli včeraj zaeno z fašisti ogromne demonstracije po ulicah. "Pomnite Španijo!" so kričali po cestah komunisti. "Združite se, da rešimo Francijo pred fašizmom!" Plakate s to vsebino so nosili komunisti po ulicah.

Tudi fašisti so korakali v močnih skupinah, in od časa do časa je prišlo do krvavih spopadov. Demonstranti so prevračali vozove in avtomobile in razbijali izložbena okna. Povzročena je bila nepopisna škoda.

Fašisti so prikorkali do spomenika neznanega vojaka, ko so bili napadeni od policije. Vnel se je krvav boj. Nič manj kot 1.500 oseb je bilo končno aretiranih, dočim so ranjene komaj proti odnašali "iz bojišča."

Bitke na ulicah so bile najhujše, kar jih pomni Francija tekem zadnjih let. Končno je moralo biti mobiliziranih 12.000 vojakov in policistov, ki so vzpostavili red. Komunisti so razbijali cestni tlak in metali kamene v avtomobile, s katerimi so se prevlačili fašisti.

Proti večeru je nastal mir, toda le začasno. Pri umikanju so komunisti kričali, da bodo prihodnjič prišli na dan z bombami.

Mestni dobički

Utilitetni direktor Walene je te dni sporočil županu Burtonu, da sta mestna elektrarna in mestni vodovod naredila tekem prvih osmih mesecev letošnjega leta čistega dobička v znesku \$486.475.00. Pod županom Harry L. Davisom v letu 1935 je imel mestni vodovod silne izgube, dočim je letos izkazal že \$156.000 čistega dobička. Pričakuje se, da bo znašal čisti dobiček obeh mestnih javnih naprav do konca leta nič manj kot \$600.000.

107 ubitih

Preteklo nedeljo je pravladovalo sijajno vreme, in kdor je imel kak avtomobil, ga je gotovo "napregel" in se peljal z njim v lepo naravo. Milijone avtomobilov se je nahajalo na cestah, in v splošnem prometu je bilo 107 oseb ubitih. V državi New Jersey so praznovali "varnostni teden," katerega namen je učiti ljudi, kako se varno vozi. Toda tekem varnostnega tedna je bilo v New Jersey 19 oseb ubitih od avtomobilov, to je več kot znašajo povprečne avto žrtve v enem tednu v omenjeni državi. * Tri japonske bojne ladje so dospеле včeraj v Šangaj.

Španija je začela z izpraznjevanjem Madrida. Ženske, otroci in ranjenci morajo zapustiti mesto, ker primanjkuje živeža

Madrid, 5. oktobra. Španska socialistična vlada neprestano dobiva živež v Madrid, kjer je postalo pomanjkanje živeža akutno. Poleg tega je vlada izdala apel na province, da pošljejo več oboroženega moštva v mesto, kar je znamenje, da se je z obleganjem glavnega mesta v resnici pričelo.

Veredostojna poročila, katerih pa vlada ni hotela potrditi, naznanjajo, da se je začelo z izpraznjevanjem mesta. Najprvo so prišli na vrsto otroci, ženske in ranjenci, katere so prepeljali v bolj varne kraje.

Vlada je začela oddajati hrano na karte. V mestu je občutno pomanjkanje mleka, mesa, sladkorja in krompirja. Težke kazni pretijo onim, ki bi se zakladali s premogom, katerega je

začelo primanjkovati, ker imajo uporniki premogovnike v svoji oblasti.

Težki truki naloženi z živežem prihajajo iz Levante province. Ves živež spravi vlada v posebno skladišča, kjer se morajo ljudje oglašiti, ako želijo kaj z jesti.

Mesto je močno utrjeno. Socialistična vlada je prepričana, da je Madrid pripravljen sedaj za vsak slučaj. Novačen je za armoda se vrši neprestano. Vlada trdi, da ima sedaj na razpolago 100.000 dobro oboroženih mož.

Medtem pa počiva armada upornikov in utrjuje točke, katere je nedavno zasedla. Kot trdijo generali upornikov bo vzelo več dni, predno se poda njih armada na pohod proti glavnemu mestu.

Direktor javne varnosti v Clevelandu suspendiral visoke policijske uradnike iz službe. Obtoženi so grafta in sleparije

Cleveland. — Direktor javne varnosti v Clevelandu Eliot Ness je včeraj suspendiral iz službe devet policistov, med njimi inšpektorja in kapitane. Obdolžil jih je sleparije in grafta. Danes bo ravnatelj Ness izročil obtožnico proti policistom državnemu prosekatorju Cullitanu.

Obtoženi policisti so: pomožni polic. inšpektor Edwin Burns, ki je bil svoječasnno kapitan in poveljnik 4. policijskega precinkta v slovenski naselbini. — Suspendiran je bil nadalje kapitan Michael Harwood, bivši poveljnik 14. in 15. policijskega precinkta, ki ima nad seboj še druge grehe.

Poličijski poročnik John Nebe, kateremu se očita graft. Poličijski poročnik Thomas Brady, obtožen sleparije in slabega obnašanja. Saržent James Price, ki je veteran v policijskem oddelku vlade.

Saržent Harry Miller, bivši najhujši suhaški poganjač, kateremu se očita graft.

Umor

Theodore Malinowski, 23. let star, ki stanuje na 3601 E. 57th St., je umrl sinoči v St. Alexis bolnici na posledicah strela. Malinowski je šel po večerji v bližnjo gostilno. Za njim sta prišla dva brata iz okolice, ki sta poznana kot velika suroveža. Pozvala sta Malinowskega, da pride ven na cesto, česar pa Malinowski ni hotel storiti. Brata sta odšla in se kmalu vrnila še s tretjim bratom, ki so ponovno pozvali Malinowskega, da pride ven. Ker tega ni storil, je eden izmed bratov potegnil revolver in ubil mladeniča na mestu. Policija je prišla dva izmed bratov, dočim tretjega išče. Vzrok za umor je neznan. Vsi trije bratje so v okolici poznani kot skrajno drzni roparji in pretepači.

Največji časopis

Največji časopis v Zedinjenih državah, The New York Times, se je končno definitivno izjavil za predsednika Roosevelta.

Mnogo dijakov

Cleveland College v Clevelandu ima letos kakih 1000 dijakov in dijakinj več kot lansko leto.

Staršem škrjančkov

Pozivlje se vse starše škrjančkov, da se gotovo udeležijo prihodnje redne mesečne seje, ki se vrši v navadnih prostorih ob pol 8. uri zvečer v sredo 7. oktobra. V vrstah mladinskega zbora je nastal nekaj nesporazum, torej se želi, da pridejo vsi na sejo, da se v bodoče opusti politika in polemika, ker se gre za izobrazbo naše mladine ne pa za razdor. Pečovodja g. L. Seme bi rad imel razgovor s starši mladih pevcev in vam bo jako hvaležen za udeležbo. — Tajnica.

Popravek

Družina, ki je dobila v soboto na Hecker Ave. sinčka se piše Mr. in Mrs. Joseph in Margaret Jarc in ne Zortz, kot je bilo včeraj poročano.

Zdravniki so tu

Kakih 2.000 zdravnikov iz države Ohio je dospelo včeraj v Cleveland na 90. letno konvencijo svoje organizacije.

* Stirinajst vlakov, napoljenih s sodi z vinom, je včeraj odpeljalo iz Californije v New York.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$8.00.
Posamezna številka, 3 cents.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$8.00 per year. Single copies, 3 cents.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 236, Tues., Oct. 6, 1936

Kaj je naredil Roosevelt

Demokratska stranka v Zedinjenih državah stopa letos pred volivce s sledečim, dobro preiščenim programom ali platformo, katero je predložila ameriškim državljanom v odobritev. Platformo demokratske stranke je podpisal predsednik Roosevelt s sledečo pripombo:

"Pogumni in jasni volivni program, sprejet od demokratske konvencije, ki ga prisrčno odobravam, poudarja, da vlada v moderni civilizaciji ima nekatere neizogibne dolžnosti napram svojim državljanom, izmed katerih so zaščita družine in doma, ustvaritev demokracije in pomoč onim, katere zadene nesreča.

"Toda odločni sovražnik v naših lastnih vrstah je vedno pripravljeno izpodbijati naše besede. Potrebno je, da se z večjim pogumom borimo za napredek in blagostanje vsega ameriškega naroda. Že več kot tri leta se borimo za narodno blagostanje. In demokratska predsedniška konvencija je zajamčila, da se bo borba za blagostanje ameriškega naroda nadaljevala."

Poglejmo sedaj, kaj je program demokratske stranke za prihodnja štiri leta, kakor je bil odobren na demokratski predsedniški konvenciji. V tem programu čitamo: "Mi, demokrati, smatramo za resnico, da se reprezentativni sistem vlade izkaže dobrim, ako je sposoben pospeševati varnost in srečo ljudstva. Mi smatramo, da je 12 let republikanskega vodstva zapustilo naš narod težko prizadetim telesno, umno in duševno, in da so ga tri leta demokratičnega vodstva postavila nazaj na pot k narodnemu zdravju in blagostanju.

"Mi smatramo, da dvanajst let republikanskega vodstva diktatorstvu nekoliko privilegiranih milijonarjev je bilo zamenjanih z demokratskim vodstvom, ki je ljudstvu povrnilo oblast in ponovno oživilo v njem vero in mu dalo zaupanje, ki je bilo popolnoma izgubljeno pod republikanskim vodstvom.

"Očitna je resnica, da se je Amerika dvignila v zadnjih treh letih na polju človeških pravic, kot jih nismo prej še nikdar poznali. Zvezna vlada v Washingtonu je sodelovala, da so delavci dobili svoje pravice, da se je dvignila trgovina, in da so industrije ponovno začele poslovati z največjim zapužanjem.

"Vlada v moderni civilizaciji ima gotove odgovornosti, katerim se ne more izogniti. Te pravice sedanja administracija odločno priznava in jih skuša tudi uveljaviti. Teh pravic se je ameriško državljanstvo začelo zavedati šele, ko je prevzel administracijo ameriške republike sedanjí predsednik Franklin D. Roosevelt.

"Predvsem povdarjamo, da mora ameriška vlada ščititi ameriško družino in dom, da se ustvari demokracija za enako priliko napredka za vse ljudi, in da se pomaga onim, katere je zadela nesreča. Demokratska stranka se zaveda teh dolžnosti napram narodu in jih bo tudi izpolnjevala kljub vsemu nasprotstvu privilegiranih stanov, ki so bili pred prihodom demokratske stranke na krmilu vlade.

"Demokratska stranka je začela in bo tudi nadaljevala uspešni pogon, da se očisti deželo roparjev in banditov. Tudi nadalje bo rabila stranka vse oblasti vlade, da se uničijo zlodejstva ljudi velikega bogastva, ki neprestano skušajo slepariti ameriški narod.

"Demokratska stranka je obvarovala štedljivost naših državljanov s tem, da jim je zavezala roke, ko bi se radi igrali z varčnostjo drugih ljudi. Demokratska stranka je zahtevala kontrolo borze in ljudi, ki prodajajo vrednostne papirje. Ustavil se je kredit za špekulacijo, ki je bil glavni vzrok, da je v Ameriki pod republikanskim režimom nastala silovita depresija, ki je vrgla 22,000,000 delavcev od dela in zaslužka.

"Barantanje s cenami na javnih tržnicah je ustavljeno. Omejila se je rastoča sila in nečedna ravnanja centraliziranih utilitetnih kompanij. S tem je bilo prihranjenih ameriškim državljanom do \$600,000,000 zgube na leto.

"Administracija demokratskega predsednika Rooseveltja je ustvarila nadalje temelje varnosti za one, ki jim preti nevarnost brezposelnosti ko postanejo stari. Prekrbelo se je za sirote, pohabljeni in slepce. Demokratska stranka bo ustvarila temelj socialne varnosti in bo pazila, da se to z vso skrbjo nadaljuje. Sleherni državljan Zedinjenih držav je opravičen od rednega standarda življenja.

Vabilo na koncert "Slavčkov"

Cleveland, O.—Jesen je tu in med njih in sicer mladinski pevski zbor Slavčki na St. Clair Ave., ki se sedaj vežba za koncert, ki bo podan 25. oktobra v Slovenskem narodnem domu. Prireditev, se trudi ustreči javnosti iz dveh vzrokov. Eden izmed teh in glavni, je simpatija do dela in idealov, katere goji skupina, drugič je pa največkrat tudi edina pot priti do sredstev, s katerimi se omogoči vzdrževanje takih skupin. V mislih imam eno iz-

vstopnice, naj nikar ne odrečemo vzeti vsaj eno. Če pa res ni mogoče, jim pa vsaj obljubite vzeti eno prihodnjič. Saj se odraslega človeka, vajenega razočaranj, zaboli direktna odklonitev. Otroka pa, ki ga stari varujejo pred nepravilnostmi, pa še toliko bolj. Molče se čudi takemu zanikanju in skuša doumeti — zakaj?

Če si skušamo predstaviti bodočnosti naših sedanjih odraslih pevskih zborov in biti pri tem pravični, tedaj moramo priznati, da bodo s časoma, žal, nastale v njih vrzeli. Vtihih bo ta ali oni glas, to je naravno, in takrat bodo ti sedanjí naši mali pevci, tedaj že odrasli fantje in dekleta, prilično že dobro izvežbani stopali na izpraznjena mesta ter nadaljevali započeto delo njihovih prednikov, obenem pa po-

Poziv na veliko konferenco bratskih organizacij

Pittsburgh, Pa. — V nedeljo 25. oktobra se bo vršila v tem mestu velika konferenca bratskih podpornih organizacij in sicer v Slovenskem domu. Tukaj je veliko zanimanje od strani članstva za organiziranje, posebno med onimi, ki so zaposleni v jeklarski industriji. Je pa tudi več takih, ki niso še na jasnem glede te kampanje in jih moramo pridobiti za to gibanje s tem, da to odobrijo naše podporne organizacije, kar bo pomenilo nekoliko več zanimanja v splošnem.

Na konferenco so povabljeni vsa društva, ki spadajo pod okrilje podpornih bratskih organizacij. Na konferenci se bo izbral odbor, ki bo nadaljeval s tem delom v sporazumu

Zdražbarjem v album

Cleveland, O. — V zdražbarskem listu Enakopravnost pišejo dan za dnem in fehtarijo ljudi za Cankarjev glasnik. Iz same mržnje in zavisti so si zamislili izdati nekako revijo, ki katero bodo nas katoličane sramotili in bičali in kar naprej bičali in pušiče metali na nas. Tako so nam že naprej povedali, kot smo čitali v dveh naprednih listih. Kaj boste vi, nizkotneži, pisarili kaj vse je pokojni Cankar pisal! Saj smo njegove knjige že vse prebrali, saj se dobijo v vseh knjižnicah brezplačno. Kdor jih ni še čital in kogar zanimajo, naj jih gre iskat v knjižnice.

In če boste začeli pisati, nikar ne pozabite zapisati na prvo stran, da je bil Cankar v svojem življenju naprednega duha, a nazadnje, v boleznih, se je spreobrnil in zahteval duhovnika ter sprejel udano in spoštljivo zadnje popotnico.

To sem napisal, da boste vedeli, da dobro poznam vso njegovo zgodovino.

Sicer pa imamo med ameriški Slovenci dovolj časopisov, naprednih in katoliških. In ti komaj izhajajo, zdaj nam hočete naprti pa še enega.

Pri Enakopravnosti je neki nov urednik, ki je že od prej poznan kot zdražbar. Zdjaj bi se morala "E" prekrstiti, ker ne odgovarja več imenu. Imenovati bi se morala "Zdražbar za Slovence v Ameriki." To bi bolj pristojalo. Kar se zdaj piše v "E," je pa že preveč. Še ljudi njih mišljenja ne morejo pustiti pri miru in se brljejo norce iz njega, namreč iz Barbiča. Ljudje se smejejo, obenem pa zgražajo nad vami nizkotneži, ki si vse upate, kar je najbolj podlega. Naročniki vas puščajjo in kakor se sliši od več strani, vas bodo še bolj. Le napadajte in sramotite, se vam bo všeč uneslo enkrat. Pozdrav vsem čitateljem Ameriške Domovine.

J. Pečar.

daljšali življenje slovenske pesmi v Ameriki, vsaj še eno generacijo.

Upati je, da boste rezervirali nedeljo 25. oktobra za Slavčke. Naj se nikar še enkrat ne ponovno prizor, ki se je pripetil ob priliki skupnega koncerta v mestni dvorani tik pred dvigom zastorja, ko je pevovodja, videč toliko praznih stolov v dvorani, opozoril otroke: "Vsi glejte samo name, naj nikdo ne gleda v dvorano," boječ se, da bi jih napol prazna dvorana ne razočarala in jim vzela pogum. To pot naj bo pa ravno obratno, da bo njih učitelj pred nastopom lahko rekel: "Otroci, pogledjte, polna dvorana! Zdjaj pa zapojte!" O, to bi zapeli!

Za Slavčke:

Josephine Petrič.

Poziv na veliko konferenco bratskih organizacij

Stroške, ki bodo nastali s tem pozivom in v zvezi s to konferenco, bomo morali kriti sami, to je, ako se društva odzovejo z malim prispevkom, kar so že večkrat prej storila. Odbor CIO si ne upa trošiti denarja za sklicanje konference, ker so nekateri precej pesimistični nad uspehom. Mr. Murray, načelnik odbora, nam je zagotovil, da bodo oni prispevali za kritje stroškov, kadar se pokaže uspeh. Sicer pa ti stroški ne bodo veliki, kvečjem kakih \$50.00.

Kdor pa želi kaj več informacij, naj se obrne na

Geo Witkovich,
316 Fourth Ave.,
Pittsburgh, Pa.

V kraljestvu zločincev

V Bengalskem zalivu leže skupine otočij, med katerimi imata zlasti dve, Andamansko in Nikobarsko otočje, svoje vrstno zgodovino kot angleški koloniji zločincev. Andamansko otočje meri približno 2500 štirjaskih milj in šteje okoli 26,800 prebivalcev, v števeh tudi domačine črnškega izvora. Na Andamanih je pomembna luka Port Blair, kjer je tudi sedež pokrajinske vlade. To ime je luka dobila po podjetnem kolonizatorju Archibaldu Blairu, ki ga je leta 1789 poslala v tiste kraje Vzhodnoindijska trgovska družba, da bi ustanovil naselbino za zaščito trgovskega brodogovja, ki plove po tistih vodah. Tamkajšnje obrežje ima vse pogoje za prvovrstno luko, v kateri bi se lahko vsidrila polovica vsega angleškega trgovskega brodogovja. Ker pa je tamkajšnje podnebje zelo nezdravo in malarije pridrženo, niso hoteli pri gradnji pristanišča zaposliti zdravih angleških državljanov, marveč so določili za to težke zločince. Pristanišče so začeli graditi že leta 1796, toda med delavci je jela tako kositi epidemija, da so morale oblasti nadaljnje delo opustiti. Šele po znanem indijskem uporu leta 1858 se je začela indijska vlada na novo ukvarjati z načrtom, da bi s pomočjo številnih političnih in kriminalnih zločincev dovršila kolonizacijska dela. Splet so poslali na Andamanske otoke več tisoč jetnikov in jih pod nadzorstvom zadostnega števila paznikov in vrhovnega nadzornika zaposlili pri gradnji luke in drugih delih. Na ta način je bila ustanovljena nova kraljevina zločincev, ki je dobila svoje posebne prebivalce in ustavne predpise.

Zločinci, ki so bili obsojeni na dolgotrajno ječo, so v primeru zadovoljivega vedenja dobili pomiloščenje in kos zemlje, da so se mogli naseliti med domačimi otočani. Divje pleme Džarava, ki je od pradavine stanovalo na otočju, se je seveda z vso silo upiralo no-

vim naseljencem in vlada navzlic raznim vabam in obetom ni mogla domačinov odvrniti od tega, da ne bi neprestano napadali in ubijali priseljenih godnih delavcev in osvobojenih zločincev.

Lahko si mislimo, da življenje v takih okoliščinah za angleške uradnike ni bilo prijetno. V večni družbi raznih zločinških tipov, obdani od vseh strani od sovražnega domačega prebivalstva, ogroženih od malarije in drugih tropskih boleznih in tako rekoč odrezani od domovine in kulturnega sveta, so životarili, kakor so pač mogli in znali. S pomočjo prideljenih vojaških stroškov so si polagoma zgradili majhne domove, iz katerih so se razvile kolonije, podobne postajališčnim naselbinam v ostali Vzhodni Indiji. Kmalu so se pojavili okoli skromnih domov krasni eksozni vrtni, kristalno čisti ribniki, lična igrišča za tenis, kriket in nogomet in ob nedeljah so čili poniji iz indijske Burme skakali po vodi z jezdec, ki so se navdušeno kosali v waterpoolu. Kmalu se je začelo na otočju nekako družabno življenje med uradniki in zločinci — skupne prireditve, pojedine, plesi itd. Meje med predstojniki in uslužbenci so vse bolj padale in iz kadra najbolj slovitih zločincev in morilcev se je izcimila nekakšna zločinska aristokracija.

Žene angleških uradnikov so začele jemati do njih za svoje otroke iz kriminalnih družin. Izključeni od hišnih služb so bili samo ljudje, ki so zagrešili kak "sramoten" zločin. Za takega velja v prvi vrsti tatvina. Andamanski tat ali dakoit ima v moralnem oziru mnogo nižjo kvalifikacijo kakor pa morilec. Prvi jim pomeni strahopetca, drugi pa često "junaka." Tendenca vsega kazenskega sistema pa gre za tem, da bi iz zločincev spet napravila koristnega državljana, zato predstojniki zločince za vsako dobro delo in pametno vedenje nagradijo s primerno nagrado in zmanjšanjem kazni. Ustvariti iz zločincev delovnega človeka namesto zajedalca, je poglavito načelo v Andamanskem kazenskem sistemu. Tako so v dobi zadnjih petih let od šest tisočev 170 zločincev spustili na svobodo.

Večina teh pomiloščenec je ostala na otoku, da bi tam kot prosti državljanji obdelovali zemljo ali pa izvrševali kakšno obrt. Vsi ti zločinci so se nedvomno daljši čas svoje kazni vzdrževali sami, kakor delajo tam pretežno vsi kaznjenci. Tako se jih je na primer leta 1927 od 7200 zločincev z lastnim delom vzdrževalo 6500.

V celice so zaprti samo izredno nevarni in pokvarjeni ljudje, vsi drugi se svobodno gibljejo v prostoru, ki jim je odmerjen za delo in preživljanje. Le v redkih primerih poskušajo kaznjenci pobegniti, to pa predvsem samo svobodoljubni Burmežani. Beg se navadno ne posreči, begunca bodisi ujamejo ali pa jim utone, skočivši na begu v kako reko. Iz sodniških zapisov je razvidno, da je 95 odstotkov kaznjencev nepismenih. Ker je splošna kulturna zaostalost nedvomno eden važnih pospeševalcev zločina, si oblasti prizadevajo, da bi na otočju zgradili zadostno število učilnic in vzgojevališč. Z ogromnimi težavami so dozdej spravili v življenje dvajset šol.

Ustanoviti na Andamanih šolo, pač ni lahka zadeva! Ne toliko zaradi pomanjkanja denarnih sredstev ali delovnih moči. Vsega tega imajo oblasti pod angleško upravo na razpolago, kolikor jim je treba. Skoraj obupne preglavice pa dela tamkaj vprašanje učnih moči. Vzemimo samo v poline vso silo raznih jezikov, narečij, ver in kast, ki vladajo

med tamkajšnjimi naseljenci. Tu so kristjani raznih verskih ločin, hindujski, muslimani, budisti, Madrasi, Kašmiri, Pundžabi, Sani, Burmežani itd. — Kako naj učitelj obvlada vse te razlike in posebnosti? Kakih petdeset učiteljev se je že lotilo težavnega dela, polovica njih je izmed vseh vrst zločincev samih. V sili si seveda pomagajo z angleščino in praktičnimi predmeti; z jezikoslovjem in teoretičnimi vedami tu ni mogoče mnogo doseči. Večje uspehe kaže pouk v raznih obrtnih in poljedelskih panogah. Darovitejši učenci dobijo tudi štipendije, da morejo nadaljevati študije v Indiji ali Burmi. Seveda šola ne zanemarja fizične strani in kakor povsod pod angleško upravo, goje na otoku razne športne igre v veliki meri.

Upravo na otočju vodi vrhovni komisar, ki je nekak kralj zločinskega otočja. — Uprava je razdeljena na razne odseke: odsek za javna dela, pravosodje, gozdarstvo, poljedelstvo, finance, pomorstvo, zdravstvo in javna varnost. — Vsakemu odseku načeljuje angleški uradnik, nekaterim tudi po dva. Odsek za zemljiške dohodke ima parceliranih 80 tisoč oralov sveta, katerega velik del imajo v posesti kaznjenci, ki na njem sejejo žito, goje kokosove orehe in pasejo živino. Odsek za poljedelstvo je tudi ustanovil več poizkusnih farm, da bi bilo prebivalstvu čim manj odvisno od uvoza — Kruh, meso in mleko pridelujejo doma, toda z mlekom imajo zadnje čase vse večje težave, ker jim krave zaradi slabe krme in nezdravega podnebja vse bolj hirajo, razen tega pa jih uničujejo tudi razne živinske epidemije. Ljudje si morajo pomagati s čajem, ki ga imajo dovolj in skoraj zastoj, kakor povsod na vzhodu.

ISKRENA ZAHVALA

Pueblo, Colo. — V prvi vrsti se iskreno zahvalim mojemu bratu Frank Mramorju in njegovi soprogi, ki sta nama streгла na tako ljubezniv način z jedjo in pijačo za časa najinega bivanja v Clevelandu ter naju vozila s svojim avtom po mestu in okolici. In vse to takorekoč brezplačno, ne da bi nama kaj računala za to. Pošiljava vam prisrčne pozdrave iz daljne Colorade. John in Mary Mramor.

ZAHVALA

Podpisana se vsem, kateri so kaj darovali za Volčjanske pogorelce, prav lepo zahvalim. Posebna hvala gre Mrs. Frank Zallar na Greenwood ave., in Miss Mary Marolt, ki sta se toliko potrudili in nabrali prav lepo vsoto. Zahvala gre vsem, ki so darovali in sicer: Mrs. Mary Steklasa st., Mr. Matevž Tekavec, Mr. in Mrs. Anton Tekavec, Mr. in Mrs. John Hiti, Mr. John Zallar, Mr. in Mrs. Frank Zallar, Mr. Frank Mišič, Miss Mary Marolt, Mr. in Mrs. Michael Telich, Mr. in Mrs. Joseph Modic, Mr. in Mrs. Frank Modic, Mrs. Mary Nosan, Mr. Dominic Lausin, Mr. in Mrs. Anton Pakish, Mrs. Apolonija Lah in Mr. Dominik Krašovec.

Mrs. Marija Knapp,
6406 Varian Ave.,
Cleveland, Ohio.

IZ PRIMORJA

—Vojaki izzivali naše mirne fante. — Postojna, avgusta 1936. — Zadnje nedeljo v juliju so priredili domači fantje v Novi Sušici pri Košani javen ples. Takrat so se nahajali tam vojniki 10. regimenta artilerije, ki so prišli na manevre iz Trsta. Od prirediteljev so zahtevali vojniki, da jim dovolijo vstop na plesišče

za polovično ceno. Vztrajali so pri svoji zahtevi in jo upravičevali s tem, da jim je tudi v mestu priznana pravica do polovične vstopnine za kino predstave in druge slične in hoteli so to doseči z nasiljem. Domači fantje so se jim uprli in takoj so prišli karabinerji ter odbili zahteve vojakov. Ti so se hoteli za neuspeh svoje zahteve maščevati s tem, da bi izzvali preprij. Odsli so v najbližje gostilno k Benigarju, začeli razgrajati, in na vse načine, ki pa so sicer težko, toda klub vsemu ostali mirni.

—Nevarno se je ranil pri padcu 61 letni Anton Doljak iz Vrdele pri Trstu. Zlomil si je lopatico in je bil prepeljan v bolnico.

—Trije požari so nastali zaradi izredno suhega vremena. Na Opčinah je zgorelo 1,200 kvadratnih metrov grmičja in gozda, pri Banah 12,000 in precej trave pri Sv. Ivanu v Trstu. Gasili so tržaški gasilci.

—Zopet smrtna nesreča z granato. 25-letni Krpan Stanislav iz Renč je pri nabiranju vojnega materiala zadel s krampom ob granato, ki ga je smrtno ranila, tako da je v nekaj trentkih umrl.

Če verjamele al' pa ne

Ljubi moj Jaka!
Morda ti še ni znano, da je mene velika jezerska razstava v Clevelandu imenitno potegnila in mi je še danes žal, da sem šel tje. Najraje bi šel in zahteval denar nazaj. Kaj praviš, ali bi ga dali?

Veš, ko sem stopil na razstavni prostor, sem jo mahnil naravnost proti slovenski gostilni Ljubljana. Menda ja, saj me poznaš. Ko pa pridem tje, ni bilo nikogar doma. Jav, jav, kakšno presenečenje zame in za moje grlo! Kam so neki šli? Morda na Dolenjsko po par polnih polovnjakov, da bo za likof? Kaj, ali ga bomo šli stisnit, kadar ga pritrtoštajo?

Priporočal bi ti, da preskrbiš vse potrebno, da bo v naši gostilni vedno kdo doma, da ne bomo hodili domov brez tolažbe. — A. Z. iz Newburga.

Dragi Tone! Zdjaj je že vse okej in zopet teče od zida. Za en dan so bili zaprli, ker se je bila pipa zamašila pri sodu.

Prosim naše slovenske farmarje, naj dajo oklic v javnost, kdaj bodo meli proso. Nas je več tukaj, ki bi radi prišli pomagat. Zdjaj je zadnji čas. Tisto pa že itak veste, da mora biti zraven rezolja in povavnca. Jaz si bom vzel za partnerco Jevnikovo Tončko, ki se mi zdi še najbolj urna. Pa da ne boš oblekla bele bluze, Tončka. Več, enkrat smo ga meli pri Tomažičevih in je Herblanov France mel z domačo dekle, ki si je bila oblekla belo bluzo, ki jo je imela samo za veliko noč. Pa je France držal svojo široko roko bolj na hrbtu svoje partnerce kot na držajih in se je tista roka potem poznala na bluzi za vedno, da je morala bluzo v pre-rani pokoj. Odtis roke na bluzi je bil bolj podoben medvedji taci kot človeški roki, ker France je imel roko, da se je lahko prijel z njo.

Enkrat smo meli proso pri Matičkovi v Bezuljaku. Matičkovi so imeli gostilno, zato se je pa tudi vsak silit, da bo šel tje proso met. Gospodar je dal fantičem rezolje, da so menišeovski fantički iskali skednje in kozolce doli pri malnah, kjer je bil izgubil Pojetov Jakob v potoku klobuk, ker ni hotel iti čez vodo po brvi, ampak je bredel potok po bližnjici. Tisti večer je zapel fantič svoje-mu dekletu pod oknom po bab-nopoljsko: "Bodi mi zvesta kot zlata viura," (ura, po naše).

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem izvirniku K. Mays

Da bi bolje videl, sem pojezdil trdo h karavani. Pa čim več jih je prihajalo, tem strašnejši je bil smrad in Halef si je zatisnil nos z robom svojega šaša.

Eden Perzov je opazil njegovo krettno in stopil bliže. "Pes!" se je zadr. "Zakaj si zakrivaš nos?"

Halef ni razumel perzijski, zato sem jaz odgovoril mesto njega.

"Ali misliš, da je smrad tehle mrličev vonj raja?"

Sovražno in obenem prezirljivo me je pogledal.

"Ali ne veš, kaj pravi koran? Da kosti rajnih duhtijo po ambri, po rožah, jazminu, mošusu, po brinju in sivki?"

"Te besede niso v koranu, zapisal jih je perzijski pesnik Ferid-ed-Din Attar, zapomni si to! Sicer pa — če kosti vaših rajnih res tako duhtijo, čemu se pa torej vi držite za nosove?"

"Jaz ne! Drugi!"

"Torej skregaj najprej svoje ljudi, potem šele pridi nad nas! Pusti nas pri miru, kakor tudi mi tebe pri miru pustimo!"

Srdito me je pogledal.

"Človek, drzno govoriš! Sunnit si! Vi ste krivi nesreče, ki je zadela pravega kalifa in njegove sinove! Allah naj vas pogubi v najgrobokejšo in najtemnejšo džezenno!"

Zagrozil je s pestjo in se obrnil.

Sovrašstvo med sunniti in šiiti je divje in neizprosno in plamti čedalje huje. Mož se nas je drznil napasti v neposredni bližini velikega mesta, kjer biva — skoraj sami sunniti! Kaj bi pač počeli s sunnitom ali celo s kristjanom, ki bi ga zalotili v Kerbeli —!

Rad bi bil počakal na konec karavane, pa previdnost me je gnala nazaj v mesto. Za trdno sem se namreč odločil, da pojdem vkljub vsemu odgovarjanju v Kerbelo, ako ne bo nepremagljivih ovir. In zato se nisem smel pokazati med sunniti, lahko bi me bil kdo v Kerbeli spoznal.

Vrnili smo se v mesto. Anglež je bil zelo zadovoljen, da smo šli, pravil je, da že ne more več prenašati silnega smrada, in cele pogumni Halef je rajši pobegnil.

Doma mi je povedal mirza, da se ne bo pridružil karavani, ampak da bo šele drugo jutro odpotoval za njo. Omenil je, da je že tudi Selim ago o tem svojem sklepu obvestil. Pozneje sem zvedel od mladega beduina, da je Selim aga odšel v mesto, karavano gledat.

Ne vem, zakaj se mi je ta agova pot mahoma zdela tako sumljiva. Da je šel karavano gledat, to vendar ni bilo prav nič sumljivega. In vendar se nisem mogel ubraniti temne, negotove slutnje.

Legel sem spat in še vedno ga ni bilo nazaj. Čudno se mi je zdelo, da tudi Halef ni bilo nikjer.

Zadremal sem. Krog polnoči so me zbudili rahli koraki zunaj v veži. Prišli so mimo vrat in utihnili. — Deset minut pozneje pa so se vrata moje sobe skoraj neslišno odprla. Nekdo je vstopil.

"Kdo je?" sem vprašal polglasno. "Jaz sem," je tiho odgovoril Halefov glas.

"Kaj se je zgodilo?"

"Vstani in pojdi z menoj!"

"Kam?"

"Ne govori! Utegnili bi nam ju slišati."

Kaj se je zgodilo, da me je Halef ob taki uri tako nujno klical, tega seveda nisem vedel. Pa gotovo je bilo nekaj nenavadnega. Saj Halef je bil pameten in previden človek.

Ubogal sem in vstal.

"Naj vzamem orožje seboj?"

"Le samokres in nož."

Vtaknil sem oboje za pas in šel bos za njim. Čevlje sem nenesel v rokah.

Peljal me je k dvoriščnim vratom, tam sem se šele obul.

"Kaj je, Halef?"

"Le pojdi, effendi! Mudi se nama in tudi med potom ti lahko pripovedujem."

Odprl je, stopila sva na prosto, vraa sem prislonil. Čudil sem se, da me ni peljal v mesto, ampak na jug, iz mesta ven.

Molče sva hitela po samotni cesti. Čez nekaj časa je začel:

"Ne zameri, gospod, da sem ti vzela počitek. Pa tistemu Selim agi ne zaupam."

"Kaj je ž njim?"

"Po stranskih potih hodi!"

"Krog polnoči sem nekoga čul v veži. Ali je bil on?"

"Seveda! Daj, da ti povem. Ko sem se prejle vrnil iz tabora mrtvaške karavane, sem našel na dvorišču tistega debelega kuharja. Slabe volje je bil in zabavaljal je ko sraka."

"Nad čim?"

"Nad Selim ago. Ta mu je namreč naročil, da mora pustiti dvoriščna vrata odprta, ker da se bo najbrže šele pozno v noči vrnil domov. Nimam rad tistega Selim ago, ker tudi on tebe sovraži. Debeli sluga je pravil, da je gledal za njim, pa ni šel v mesto, ampak iz mesta ven proti poldnevju."

Po kaj je šel iz mesta? Effendi, ne zameri, pa radovednost mi ni dala miru. In od tebe sem se naučil, da je treba ob nekaterih prilikah paziti na vsako malenkost. In mi živimo tu v Bagdadu v nevarnih prilikah!

Vrnil sem se v hišo, zmoli svoj mogreb in povečeval, pa age nisem mogel pozabiti. — Vrh tega je bil večer jako lep, nebo krasno in lepe zvezde na njem, — tudi jaz sem si smel privoščiti sprehod prav kakor Selim aga. In šel sem na sprehod in sicer prav v tisto smer kakor aga, ven iz mesta, proti poldnevju. Čisto sam sem bil, mislil sem na tebe, na šejha Maleka, deda svoje žene, na Hanno, cvetlico vseh žen, in pri tem niti opazil nisem, da sem se že zelo oddaljil od mesta.

Ko sem se ozrl naokoli, sem opazil zid. Podrt je bil, zlezal sem čez podrtjo in šel dalje. In prišel sem na kraj, kjer so stala drevesa in križi. Koj sem vedel, kje sem. Bil sem na pokopališču nevernikov. — Križi so se svetili v blišču zvezd in tiho sem stopal. Duš nevernikov ne smemo zbuditi z glasnimi koraki, ujezijo se in obsesijo človeku na pete.

In tedaj sem zagledal ljudi, sedeli so na grobovih. Niso bili duhovi, kadili so čibuke, govorili in se smejali. Niso bili iz mesta, oblečeni so bili po parzijsko. Pa tudi nekaj Arabcev je bilo vmes, in zunanaj, tam, kjer so se nehali grobovi, sem čul topot konj, ki so bili privežani."

"Ali si čul, kaj so govorili?"

"Predalec so bili, le tu pa tam sem čul kako besedo. Iz besed pa, ki sem jih ujel, sem posnel, da so govorili o veliki kem plenu in da morajo vse ljudi pobiti, le dva da morata ostati živa. Tudi sem čul za povedovalen glas, pravil je, da morajo do zore počakati na pokopališču. In nato je eden vstal in se poslovil. Sel je trdo mimo mene. Spoznal sem ago."

Sel sem za njim do naših vrat. Pravil si, da si čul nekoga priti. Tisto je bil on. Koj za njim sem vstopil jaz.

(Dalje prihodnjic)

Člani Progressivne trgovske zveze (Vprašajte za nagradne listke)

Beauty Shoppes
LOGAR BEAUTY SHOPPE
17216 Groveswood Ave.
MARION'S BEAUTY SHOPPE
1712 Waterloo Rd.
GRDINA SHOPPE
6111 St. Clair Ave.

Cistilnice oblek
JOS. KOVACH
15621 Waterloo Rd.
ACME DRY CLEANING CO.
671 E. 152nd St.

Confectionery in pivnice
JOHN TRČEK
15506 Holmes Ave.
FRANK LAURICH
15601 Holmes Ave.

Cvetličarji
SVETE'S FLOWER SHOPPE
6120 St. Clair Ave.
IGNAC SLAPNIK
6102 St. Clair Ave.
JAMES A. SLAPNIK, JR.
6620 St. Clair Ave.

Cvetličarji in papirarji
FRANK JELERČIČ
15302 Waterloo Rd.
EDWARD KOVACH
15621 Waterloo Rd.

Delikatese
FRANK IVANČIČ
15416 Saranac Rd.

Fotografisti
JOHN BUKOVNIK
762 E. 185th St.
JOHN WIDGOY
485 E. 152nd St.

Groceristi
SOBER-MODIC
544 E. 152nd St.
LOUIS URBAS
17305 Groveswood Ave.
A. MLAKAR
522 E. 200th St.

Gasolinke postaje
VALENTIN PLESEČ
16823 Waterloo Rd.
RAKAR'S BLUE FLASH STATION
18009 Waterloo Rd.
JOS. KERN
351 E. 156th St.
DOMINIK LUSIN
6002 St. Clair Ave.

Jedilnice in pivnice
ANTON BARAGA
15322 Waterloo Rd.
VALENTIN PLESEČ
16823 Waterloo Rd.
JOS. ZABUKOVEC
576 E. 152nd St.
ALBIN FILIPIČ
513 E. 152nd St.
GEO. TUREK
16011 Waterloo Rd.
J. KUNCIC-PEROTTI
397 E. 156th St.
PAUL KORDICH
15815 Waterloo Rd.
CIRIL KUNSTEL
6616 St. Clair Ave.

Krojari
JOS. PERME
15607 Waterloo Rd.

Krojačnice in čistilnice
JOHN MARN
6527 St. Clair Ave.
MARIAN'S DRY CLEANING & TAILORING
4812 Superior Ave.
CHARLES ROGEL
6526 St. Clair Ave.

Lekarne
MANDEL DRUG STORE
15702 Waterloo Rd.

Mehke pižaje
DOUBLE EAGLE BOTTLING CO.
6517 St. Clair Ave.

Mernice
JOS. JANŽEVIČ
542 E. 152nd St.
JOS. SMOLEY
504 E. 152nd St.
FRED JAZBEC
821 E. 222nd St.
PINTAR BROS.
6706 St. Clair Ave.
RUDY BUKOVEC
4506 Superior Ave.

Mlekarje
FRANK DOLŠAK
448 E. 158th St.

JOS. MODIC
315 E. 156th St.
LUDWIG RADDELL
15804 Waterloo Rd.
JOHN TOMAŽIČ
16853 Groveswood Ave.
LUDWIG MANDEL SR.
920 E. 140th St.

J. METLIKA
14516 Sylvia Ave.
RUDOLF PERDAN
933 E. 185th St.
JOHN VIDENSEK
486 E. 152nd St.
ANTON MARTINČIČ
5917 Prosser Ave.
LOUIS OSWALD
17205 Groveswood Ave.
JOS. PISKUR
16801 Waterloo Rd.

JOHN ASSEG
15638 Holmes ve.
JOS. KAPLAR
952 E. 207th St.
MARY TRAMPUSH
4110 St. Clair Ave.
JOHN KRAMER
5301 St. Clair Ave.
FRANK AZMAN
6501 St. Clair Ave.
LOUIS CIMPERMAN
1115 Norwood Rd.
LOUIS GREGORICH
1171 E. 74th St.
JOSEPHINE KRECIC
1056 E. 61st St.
JOHN LADIHA
1342 E. 74th St.
LOUIS LAUTIZAR
1195 E. 71st St.
JULIA NOVAK
5204 St. Clair Ave.
FRANK VIDMAR
1038 E. 74th St.
LOUIS PIBERNIK
830 Babbitt Rd.
JOE KODRICH
1307 Addison Rd.

Pogrebni
AUGUST F. SVETEK
478 E. 152nd St.

Pogrebni in pohištvo
ANTON GRDINA IN SINOVI
15301 Waterloo Rd.
6019 St. Clair Ave.

Pohištvo
LOUIS OBLAK
6303 Glass Ave.
KREMŠAR FURNITURE CO.
6806 St. Clair Ave.

Premog in stavb. potrebščine
BLISS RD. COAL & SUPPLY
22290 St. Clair Ave.

Popravljalnice avtomobilov
ROAD SERVICE GARAGE
16115 Waterloo Rd.
AUTO BODY & REPAIR SERVICE
15326 Waterloo Rd.

Pekarije
JOHN ZALAR
16006 Waterloo Rd.
GROVEWOOD HOME BAKERY
17203 Groveswood Ave.
FAJDIGA & KLANCAR
6413 St. Clair Ave.
ANTON NOVAK
6218 St. Clair Ave.
JOHN PIANECKI
6036 St. Clair Ave.

Parobrodne agencije
AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave.
MIHALJEVIČ BROS.
6033 St. Clair Ave.

Razvažalci pive
JOHN DRENK
23776 St. Clair Ave.
DOUBLE EAGLE BOTTLING CO.
6517 St. Clair Ave.

Stavbeniki
J. MERSEK
18701 Kildeer Ave.

Tiskarne
AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave.

Tire Shops
CENTURY TIRE SERVICE
15805 Waterloo Rd.
VINJARNE
THOMAS KRASOVEC
17721 Waterloo Rd.

Varietne trgovine
JOS. DURN
15605 Waterloo Rd.
ANTON GODINA
404 E. 156th St.
ANTON MERSNIK
15609 Waterloo Rd.

Zelaznina
ANTON DOLGAN
15617 Waterloo Rd.
JIM SEPIC
16009 Waterloo Rd.

FRANK PETROVIČIĆ
682 E. 162nd St.
EUCLID DAIRY
518 E. 200th St.
MAYFLOWER DAIRY
1083 E. 68th St.
RACE DAIRY & ICE CREAM
1028 E. 61st St.
EDNA DAIRY
6302 Edna Ave.

Moska obleka
JOHN GORNIK
6217 St. Clair Ave.
FRANK BELAJ
6205 St. Clair Ave.

Modne trgovine
PETER USAJ
775 E. 185th St.
ANTON GUBANC
16725 Waterloo Rd.
JOHN ROZANC
15721 Waterloo Rd.
JOSEPH STAMPFEL
6108 St. Clair Ave.
ANTON ANŽLOVAR
6202 St. Clair Ave.

Nabožni predmeti
JOS. GRDINA
6121 St. Clair Ave.

Obutev
FRANK SUHADOLNIK
6107 St. Clair Ave.
FRANK BUTALA
6410 St. Clair Ave.
LOUIS MAJER
7506 St. Clair Ave.

Obleka in obutev
ANTON LOGAR
928 E. 222nd St.
ANTON OGRIN
15333 Waterloo Rd.

Pogrebni
AUGUST F. SVETEK
478 E. 152nd St.

Pogrebni in pohištvo
ANTON GRDINA IN SINOVI
15301 Waterloo Rd.
6019 St. Clair Ave.

Pohištvo
LOUIS OBLAK
6303 Glass Ave.
KREMŠAR FURNITURE CO.
6806 St. Clair Ave.

Premog in stavb. potrebščine
BLISS RD. COAL & SUPPLY
22290 St. Clair Ave.

Popravljalnice avtomobilov
ROAD SERVICE GARAGE
16115 Waterloo Rd.
AUTO BODY & REPAIR SERVICE
15326 Waterloo Rd.

Pekarije
JOHN ZALAR
16006 Waterloo Rd.
GROVEWOOD HOME BAKERY
17203 Groveswood Ave.
FAJDIGA & KLANCAR
6413 St. Clair Ave.
ANTON NOVAK
6218 St. Clair Ave.
JOHN PIANECKI
6036 St. Clair Ave.

Parobrodne agencije
AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave.
MIHALJEVIČ BROS.
6033 St. Clair Ave.

Razvažalci pive
JOHN DRENK
23776 St. Clair Ave.
DOUBLE EAGLE BOTTLING CO.
6517 St. Clair Ave.

Stavbeniki
J. MERSEK
18701 Kildeer Ave.

Tiskarne
AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave.

Tire Shops
CENTURY TIRE SERVICE
15805 Waterloo Rd.
VINJARNE
THOMAS KRASOVEC
17721 Waterloo Rd.

Varietne trgovine
JOS. DURN
15605 Waterloo Rd.
ANTON GODINA
404 E. 156th St.
ANTON MERSNIK
15609 Waterloo Rd.

Zelaznina
ANTON DOLGAN
15617 Waterloo Rd.
JIM SEPIC
16009 Waterloo Rd.

MARTIN KOTNIK
534 E. 152nd St.
ANTON KUHEL
17218 Groveswood Ave.
MANDEL HARDWARE
15704 Waterloo Rd.
JOS. VIHTELICH
807 E. 222nd St.
WATERLOO HARDWARE
16301 Waterloo Rd.
GRDINA HARDWARE
6127 St. Clair Ave.
JOSEPH KALAN
6622 St. Clair Ave.
SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-95 Superior Ave.

Zobozdravniki
DR. WM. LAUSCHE
15619 Waterloo Rd.
DR. WM. F. URANKAR
15355 Waterloo Rd.
DR. A. A. URANKAR
15335 Waterloo Rd.
DR. JAMES W. MALLY
6411 St. Clair Ave.

Zavarovalnina in posestva
JOHN PRISEL
15908 Parkgrove Ave.
JOHN ZULICH
18115 N. Rd.
DAN STAKICH
15813 Waterloo Rd.

Zlatinarji
FRANK CERNE
6401 St. Clair Ave.
JOHN PROSTOR
15701 Waterloo Rd.

SPOMENIK — "KIFELJ-CU"

Prihodni mesec se bo v Budimpešti zbralo več kot tritisoč pekov iz Avstrije in Ogrske, ko bodo odkrili prvemu rogljičku ali kifeljcu spomenik. Ako bi kdo vprašal, zakaj ravno rogljičku in ne kakke druge vrste pecivu, bi dobil odgovor, da je baš rogljiček, ki je bil za pekovstvo bivše avstro-ogrške monarhije največjega pomena.

Zgodovina kifeljca sega 250 let nazaj, ko je bil politični položaj v svetu ravno tako razvnan kot je danes. Ko so Turki oblegali Dunaj, so dunajski peki vršili svoj važen posel v podzemeljskih kavarnah bastijon. Neko noč so začutili pod seboj sumljiv ropot in pri natančnejšem poizvedovanju so ugotovili, da Turki kopljejo rov pod obzidjem, katerega hočejo tako pograti v zrak in se polastiti mesta. Peiki so nemudoma obvestili poveljnika o preteči nevarnosti, ki je še pravočasno poslal čete, da so Turkom preprečile zlo nakano, jih potokle in rešile cesarsko mesto. Naslednji dan so bili peki pozvani pred cesarja, ki jih je visoko odlikoval, jim dal uniformo in orožje. Pri tej priliki je pek Wendler, ki je bil obenem tudi humorist, spremenil obliko zajtrkovalnega peciva v upognjeno, tako da je izgledalo kot polumesec. "Kifelj" bo pri tej slovesnosti igral največjo vlogo. Spekli bodo iz 50 kg moke kifelje, katerega bodo vozili po budimpeštanskih ulicah, vajenci in vajenke v narodnih nošah pa bodo med otroke delile kifelje. Po sprevodu bo mestni župan razdelil ogromni kifelje med revno ljudstvo v ljudskih kuhinjah. Tako so po vsem svetu 250 let vsak dan imeli na mizi to iznajdbo peka Wendlja, ne da bi le slutili, kakšno zgodovinsko ozadje tiči za tem malim "kifeljcem."

Dubinsky nikakor ni član komunistične stranke

New York, 5. oktobra. David Dubinsky, predsednik International Ladies Garment Workers Union, je včeraj odločno zanikal, da bi bil on komunist. Nasprotno, je dejal Dubinsky, že več let se trudim, da pobijam komunizem v delavskih vrstah. Kot znano je John Hamilton, načelnik kampanjskega odbora republikanske stranke, imenoval Dubinskega komunist. Dubinsky, ki ima med delavci stotisoče prištejev, deluje za izvolitev Roosevelt. Dubinsky je tudi predsedniški elektor v državi New York. Hamilton se je o njem izjavil, da dokler predsednik Roosevelt ne bo vrgel ime Dubinsky iz liste elektorjev, toliko časa bo Rooseveltovo ime združeno s komunizmom.

MESTNE VESTI

Kdor ciganom verjame.
Mrs. Liganom Steck, 793 Hall Rd., je imela silno zaupanje v cigansko prerokovanje. Mnogokrat je obiskala neko ciganko na Lorain Ave., ki ji je prerokovala srečo in nesrečo. Pretekli teden je hitela ciganka zatrjevati napram Mrs. Steck, da se ji je končno posrečilo dognati, da bo imela Mrs. Steck srečno življenje, samo njen denar mora šes blagosloviti. In trapasta Mrs. Steck je v resnici prinesla svojo gotovino ciganki — svota je znašala \$4,750.00 — da ciganka blagoslovi ta denar. In tako temeljito ga je požegnala, da je denar zgnil. Vsa obupana je pripovedovala Mrs. Steck žalostno zgodbo policiji in izjavila, da ciganom ne bo nikdar več verjela. Da, da, trapcev in trap je vedno dosti na svetu!

Pouk v angleščini

Šola za angleščino, katero vodi Mrs. Terbižan, se bo vršila zopet dvakrat na teden, in sicer v S. N. Domu na St. Clair Ave. ob sredah in petkih. V Del. Domu na Waterloo Rd. ob torkih in četrtkih od 1:30 do 3:30 popoldne. V Slov. domu na Holmes Ave. pa ob pondeljkih in sredah ob 6:30 do 9:30 zvečer. Poslužite se te prilike. Pouk je brezplačen.

Dixon zavržen

Joseph Dixon, ki je demokratski kandidat za kongresmana v 1. distriktu države Ohio, je bil zavržen od Rev. Chas. Coughlina, ker se je izjavil, da bo volil za Roosevelta. Mnogo kandidatov za kongres se je izjavilo za Landona, toda teh Rev. Coughlin ni obsodil.

MALI OGLASI

Proda se

po zelo nizki ceni velika prodajalna miza za grocerijo. 16 čevljev dolga, s predali. Tudi lednica je naprodaj. Vprašajte na 1038 Addison Rd. (238)

Proda se

moderno urejena mesnica, ki dela najmanj \$500.00 tedenskega prometa. Vredna med brati \$3,000.00. Se proda za polovico te svote. Za naslov vprašajte v uradu tega lista. (238)

Grozdje naprodaj!

Proda se 10 akrov grozdja na trti. Grozdje se nahaja v Geneva, O. Poizveste lahko pri Jos. Gubanc, 167 North Ave., Geneva, Ohio, ali pa pri Anton Cugel, North Crowell Ave., Geneva, O. (237)

Trgovski lokal

se da v najem. Pripraven za vsako trgovino. Poleg lekarne. V prostoru je vsa oprema za grocerijo in modno trgovino. Da se vse skupaj v najem ali se pa proda. Zglasite se na 1022 E. 68th St. Prostor se nahaja na 6724 St. Clair Ave. (236)

Soba se odda

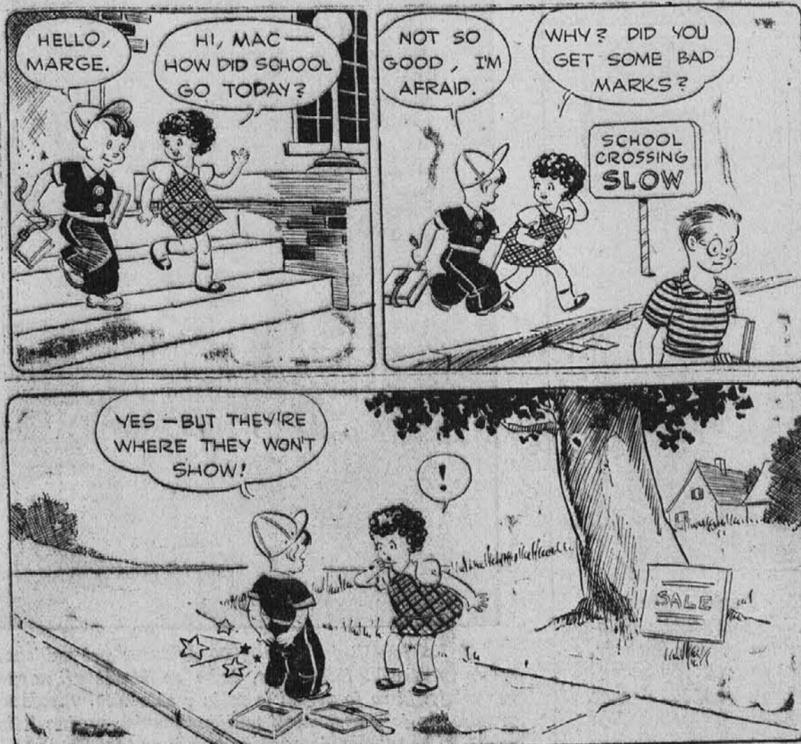
za enega ali dva fanta ali dekleta. S hrano ali brez. Vprašajte na 6422 Varian Ave. (237)

GROZDJE JE ZRELO!

Kdor želi letošnje grozdje naj ga naroči sedaj. Grozdja je letos skoraj pol manj kot lansko leto, toda grozdje je za 80 procentov sladkejšo kot lansko leto. Ne čakajte do zadnjega trenutka. Naročite takoj!

Se vljudno priporočam vsem prijateljem in znanecem v obila naročila. Za cene in druge podrobnosti se obrnite ustmeno ali pismeno na našega prijatelja

JOŽE GRAMC
R. D. No. 3, Geneva, O. (236)

Morski jastreb

PREVEL — A. Š.

Sir Oliver se je spet obrnil h Killigrewu. Vitezove besede so mu vrnille spet pogum, za kate- rega je Rozamunda opovala. Z možem se je namreč lahko boril; pri možu mu ni bilo treba gledati za izbiro besed.

"Na to ne morem odgovoriti," je rekel tako prepričevalno, da njegovim besedam ni bilo mogoče dvomiti. "Ako pravite, da je bilo tako, je pač moralo biti tako! In vendar, če vsi to pravite, kaj to dokazuje? Ali to izpričuje je nad vsak dvom, da sem ga jaz umoril? Ali to upravičuje žensko, ki me je ljubila, da me smatra za morilca in še za kaj slabšega?" Premolknil je ter jo očita- joče pogledal. Ona se je bila med tem sesedla v bližnji naslan- jač.

"Ali nama morda lahko pove- ste kaj drugega, kar bi utegnilo to dokazovati?" je vprašal Sir John, iz čigar glasu je zvenel rahel dvom.

Sir Oliver je opazil ta dvom v njegovem glasu in žalostno re- kel:

"Moj Bog! V vašem glasu je dvom, dočim ni v njenem niti sledu o njem!

Vi ste bili nekoč moj sovražnik in celo zdaj živiva le v neka- kem premirju, pa vendar dvo- mite, da bi bil mogoč jaz stori- ti to. Toda ona... ona, ki me je nekdanj ljubila, nima za- me nobenega dvoma!"

"Sir Oliver," je rekla, "to, kar ste storili, je strlo moje srce. In vedoč, kaj vse vas je do tega privedlo, bi vam bila tudi to odpustila, da si ne mogla nikoli postati vaša že- na, toda ker to tako trdovrat- no tajite, tega vam ne morem odpustiti."

Za trenutek ji je pogledal v oči, nato pa se obrnil ter stopil proti vratom. Tamkaj se je ustavil.

"Vaše misli in želje so jas- ne," je rekel. "Vidim, da že- lite, da se podvržem sodni ob- ravnavi za ta umor." Zasmejal se je. "Pa kdo me bo obtožil pred sodnikom? Morda vi, Sir John?"

"Da, če je taka želja gospo- dične Rozamunde," je odvrnil plemič.

"Ha, torej prav! Pa naj bo tako! Ampak nikar si ne utvarjajte, da sem pripravljen pustiti, da me potegnejo na vešala na podlagi takih piška- vih dokazov, in to samo zato, da se izpolni želja te dame! Ako se pojavi kak tožnik, ki bi povedal o sledu krvi, ki je vodil do vrat moje hiše, in o besedah, katere sem včeraj v jezi izgovoril, tedaj sem pri- pravljen sprejeti bitko, toda boril se bom na trupu svoje- ga tožnika. To je moja pra- vica, ki mi je ne more nihče kratiti. Ako sem kriv tega zločina, naj mi Bog pri prič- roko posuši!"

"Jaz sama vas bom obtoži- la," je rekla Rozamunda. "In če hočete, lahko izvajate nap- ram meni svojo pravico ter me umorite, kakor ste umori- li mojega brata."

"Bog ti odpusti, Rozamun- da!" je vzkliknil Oliver ter odšel.

Vrnil se je domov s peklom v srcu. Sicer ni vedel, kaj ima bodočnost zanj, vendar njegova grenkoba napram Rozamundi je bila tako velika, da v njegovem srcu ni bilo pro- stora za obup. Ne bodo ga obesili! Boril se bo proti te- mu z nohti in zobmi, in tudi Lionel ne bo smel radi tega trpeti! Za to bo že on poskr- bel. Ob mislih na Lionela pa se je zamislil. Kako lahko bi

bil razpršil njiju obtožbe, ka- ko lahko bi jo bil prisilil na njena ponosna kolena, ko bi ga kleče prosila odpuščanja! Z eno samo besedo bi bil to lah- ko storil, toda s to besedo bi hkrati spravil tudi svojega brata v nesrečo...

V miru in v tišini noči, ko je ležal brez spanja na svoji postelji in trezno premišljal o stvari si je moral priznati, da je bila ona do gotove meje upravičena do svojih obtožb. Ako je ona njemu storila krivi- co, je on storil njej še večjo. Že leta in leta je morala po- slušati vse zastrupljene besede, ki so jih njegovi sovražni- ki govorili o njem. Pa ona se za vse take govornice ni zme- nila, ker ga je ljubila. Zaradi njega, Sira Oliverja, so se celo njeni stiki z njenim bratom razrahljali, kar jo je zdaj tem bolj žalostilo, ker je živela v zmotnem prepričanju, da je njen brat pal od njegove ro- ke. In dalje si je dokazoval, da si mora ona zdaj delati očitke tudi radi tega, ker je bila tako vztrajna ter skoraj trmasta v svoji ljubezni do njega, Sira Oliverja, kljub te- mu, da ga je njen brat sovra- žil.

Ko je vse to premišljeval, je postal usmiljenjši v svoji sodbi do nje. Biti bi morala več kot človek, če ne bi čutila tako kakor čuti.

Težak je bil križ, ki si ga je bil zadel. Toda Lionelu na ljubo mora nositi ta križ, ka- kor pač ve in zna. Lionel ne sme postati žrtev njegovega egoizma za stvar, katero je bil upravičen storiti.

Lionel pa te zadeve ni ta- ko moško prenašal kakor nje- gov brat. Tiste dni ni ne je- del ne spal, in že drugi dan je izgledal s svojimi upadlimi lici in vdrtimi očmi kakor pri- kazen z drugega sveta. Sir Oliver si je prizadeval, da bi ga obodril in mu vlil novega poguma. "Sicer pa so se tiste dni primerile še druge stvari, ki so še povečale njegove skr- bi: sodniki v Truro so bili ob- veščeni o umoru kakor tudi o tem, koga se obtožuje, toda so kratko malo odklonili poseči v to stvar. Vzrok za to je tvoril Master Anthony Baine, oni isti sodnik, ki je bil pred kovač- nico priča afrontu Petra Godolphina. Izjavil je, da kar koli se je primerilo Mastru Godolphu, ni bilo nič drugega

ko to, kar je zaslužil in iskal, in pripomnil, da mu njegova čast brani izdati konstablerju zaporno povelje za Sira Oli- verja.

Sir Oliver je izvedel za to od druge priče, ki je bila ta- krat tud navzoča, namreč od pastorja, ki je bil povsem iste- tega mnenja kakor omenjeni sodnik.

Sir Oliver se mu je toplo zahvalil, češ, da je iskreno hvaležen njemu in sodniku Baineju za njiju naziranje, vendar pa mu je zagotovil, da on pri tem nima zraven svo- jih rok, čeprav govore vsa zna- menja za to.

Ko pa je dva dni zatem iz- vedel, da je vsa krajina pokonci zaradi sodnika Baineja, ki ni hotel poseči v to stvar, se je Sir Oliver napotil do pas- torja, s katerim je odjezdil naravnost k sodniku Baineju v Truro, kjer je doprinesel neki dokaz, o katerem pa je zamolčal Rozamundi in Siru Johnu Killigrewu.

"Master Baine," je rekel, ko so bili sami trije v sodnikovi knjižnici. "Slišal sem o pra- vičnem in pogumnem odloku, katerega ste storili zaradi mene in prišel sem, da se vam prav iskreno zahvalim za vaš pogum."

Master Baine se je resno priklonil. Bil je mož, ki ga je že natura sama naredila res- nega.

"Toda, ker želim, da ne bo vaše velikodušno dejanje imelo nobenih zlih posledic, sem pri- šel, da vam dokazem, da ste storili še bolj prav kakor si sami domišljujete in da jaz nisem morilec."

"Da niste vi?" je vzkliknil Master Baine presenečeno.

"O, zagotavljam vam, da vas ne menim preslepiti, kakor se boste sami prepričali. Imam dokaz, s katerim vam to lahko dokazem, kakor sem rekel, in prišel sem, da to sto- rim, dokler mi je še mogoče. Za zdaj še ne maram, da bi to obelodanili, Master Baine, želim pa, da bi napisali in pod- pisali tozadeven dokument, ki bo zadovoljil sodišče, v slu- čaju, da bi slednje hotelo to zadevo tirati naprej."

"Zagotavljam vam, Sir Oli- ver, tudi če bi ga ubili po vsem tem, kar je storil vam in če- mer sem bil priča, bi jaz ne smatral tega za nič drugega, kakor da ste po zaslugi kazno- vali arogantnega žaljivca!"

"Vem, gospod! Pa temu ni bilo tako. Eden glavnih do- kazov proti meni — prav za prav glavni dokaz — je ta, da je vodil od Godolphinovega trupla pa do mojih vrat sled krvi."

Pastor in sodnik sta posta- la na moč pozorna.

"Iz tega torej logično sledi, da je moral biti morilec ra-

njen v tem boju. Kri nikakor ni mogla biti kri žrtve, zato je morala biti kri morilca. In da je bil morilec ranjen, vemo tudi po tem, ker se je držala strjena kri Godolphinovega ra- pirja. Nu, Master Baine, in vi, Sir Andrew, bosta zdaj prič- či, da na mojem telesu ni ni- ti praske, ki bi jo dobil zad- nje čase. Tu pred vama se bom slekel do golega, kakr- šnega me je Bog ustvaril, da se bosta oba prepričala o res- ničnosti mojih besed. Nato yas bom pa prosil, Master Baine, da boste napisali po- trebni dokument, o katerem sem prej omenil." Ob teh be- sedah se je začel slačiti. "Ker pa nočem dati tem ušivcem za enkrat še zadoščenja, vaju prosim, gospoda, da ohranita to stvar strogo vsak zase do časa, če bi se pojavila potre- ba, ko bi bilo treba to razgla- siti."

Moža sta razumela logiko njegovih besed, vendar sta bi- la še vedno skeptična. Toda, ko je bil Sir Oliver do golega slečen in ko sta natančno pre- gledala njegovo telo, sta bila skrajno presenečena in osup- la, ker na njegovem telesu res- ni bilo niti najmanjše sveže praske. Master Baine je, na- ravno, z veseljem napisal za- htevano listino, nakar sta jo s pastormem podpisala, nato pa je pritisnil nanjo svoj pečat.

Ta pergament bo poslej nje- gov ščit proti vsem nadaljnim napadom, si je dejal Sir Oli- ver, ko je jezdil proti domu. Kajti kakor hitro bo mogel, bo razgrnil ta dokument pred očmi Sira Johna Killigrewa in gospodične Rozamunde in vse se bo še dobro izteklo.

Šesto poglavje
Če je bil letošnji božič božič žalosti v Godolphinovem dvor- cu, ni bil nič manj v dvorcu v Penarrowu. Sir Oliver je bil mrk in molčeč te dni; po ce-

le ure je presedel pred kami- nom ter si zopet in zopet po- navljal vsako besedo svojega zadnjega sestanka z Rozamun- do.

Njegov po pol brat je ne- slišno hodil po hiši, ne da bi se ga drznil motiti v njegovih mislih. Saj mu je bil dobro znan vzrok njegove potrnosti. Vedel je, kaj se je zgodilo v Godolphinovem dvorcu, vedel je, da je gospodična Rozamun- da zavrgla Sira Oliverja za vse večne čase in srce ga je bole- lo ob misli, da mora njegov brat nositi to težko breme, ka- tero po pravici spada na nje- gova lastna pleča.

"Oliver," je dejal, se usta- vil poleg naslanjača, v kate- rem je sedel njegov brat, mu položil roko na ramo in vpra- šal: "Ali ne bi bilo morda naj- boljše, da povem resnico?"

Sir Oliver ga je pozorno po- gledal in namršil obrvi: "Mar si znorel?" je vprašal. "Resni- ca bi te obesila, moj dragi!"

"Morda, morda pa ne... V

vsakem slučaju pa trpiš ti več kakor pa trpe obešenci. V zad- njem tednu sem ti zagrenil vsako uro tvojega življenja, in lahko si predstavljam tvoje trpljenje. To ni pravično. Naj- boljše bo, če se pove resnico."

Sir Oliver se je nasmehnil in prijel brata za roko.

"Plemenito je to, kar predla gaš, Lionel."

"Niti pol tako plemenito, ka- kor je vse tvoje trpljenje, ki je prenašala za dejanje, katerega sem jaz storil."

(Dalje prihodnjič)

ZA NEDOLOČEN ČAS
SE JEMLJEJO INTERNATIONAL IN NORTH AMERICAN HRANILNE KNJIGE ZA NAKUP POVRSTNIKOV, SUKENJ IN OBLEK.
BRAZIS BROS. Inc.
6905-07 Superior Ave.
404 E. 156th St.
6022 Broadway

Denite v hišo furnes sedaj in plačajte jeseni!
SEDAJ JE PRAVI ČAS!
Steam, Hot Water, Hot Air Furnaces.
Odplačujete po \$10.00 na mesečne obroke.
Popravljamo in čistimo vseh vrst furneze in boilerje. Vprašajte za slovenskega zastopnika Stefan Robash.
WOLFF HEATING CO.
HEATING ENGINEERS
9703 North Boulevard Tel. GL 9218-9219

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSUJE ŽE 42 LET.

Glavni urad v lastnem domu: 1004 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOZENJE ZNAŠA NAD \$3,500,000.00.

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA NAD 100%.

K. S. K. Jednota ima okrog 35,000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 186.

V Clevelandu, Ohio je 16 naših krajevnih društev.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 42.letnega obstanka nad \$5,900,000.00.

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"

Če se hoče zavarovati pri dobri, poštenu in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 18. leta. Zavaruješ se lahko za \$250; \$500; \$1000; \$1500 in \$2000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnica v vsakim dnev narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA: 10c na \$2.00; \$1.00 na dan ali \$5.00 na teden. Asesment primerno nizko.

K. S. K. Jednota nudi članstvu štiri najmodernejshe vrste zavarovanj.

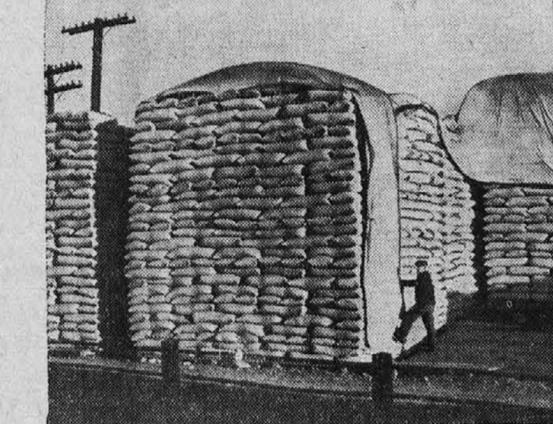
Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervno izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnih asesmentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki iz- haja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti kot pravi materi vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te mogočne in bogate podpore organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. leta. — Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIF ZALAR, 1004 No. Chicago, Street, Joliet, Illinois

Tukaj vidite del 40,000 vreč graha, ki je bil pridelan na vladnih irigacijskih projekih na zapadu. Grah je pripravljen, da se ga odpo- slje farmarjem za seme.

Frank Lowden, bivši governer države Illinois, se po- govorja z governerjem Landonom o volivni kampanji.

V Kaliforniji je odšlo 5,000 delavcev pri nabiranju solate na štrajk. Slika kaže, kako so štrajkarji napadli voz solate, ki so jo peljali iz polja v skladišča. Štrajkarji pravijo, da je v nevarnosti milijon dolarjev vredna letina solate, ki bo segnila, če ne pride kmalu na trg. To pa se bo zgodilo samo, če se jim ne ugodijo v njih zahtevah.

Na 28. oktobra se bo vršila v New Yorku velika slavnost, ko bodo praznovali 50 letnico, kar je Francija podarila Ameriki največji spomenik na svetu: boginja Svobode. Slavnosti bo predsedoval predsednik Roosevelt. Čudno naključje je, da je bil predsednik Zed. držav leta 1886 Grover Cleveland, demokrat, ki je sprejel ta kip od Francozov. Kip je stal takrat \$700,000, in podstavek, za katerega je plačala Amerika iz prostovoljnih darov, je veljal \$250,000.

PREČITAJTE in TAKOJ SPOROČITE
svoje ime, naslov, poklic in tel. štey.
DA TUDI VAŠE IME UVRSTI KLASIFICIRANI
IŠEJO SE POVERJENCI za nabiranje podatkov v vsaki koloniji. Dostojen zaslužek ob malem trudu za zane- saljivo, inteligentno in poznano osebo. PIŠITE!
NARODNI ADRESAR AMERIŠKIH HRVATOV-SLOVENCEV-SRBOV
IVAN MLADINO Urednik
156 Fifth Ave. New York, N.Y.